

N:o 158.

Af herr **A. Antonsson**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t*
i fråga om inspektion af vården af fosterbarn.

I en inom Andra Kammaren vid innevarande års riksdag väckt motion, n:o 128, har föreslagits att i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om framläggande af förslag till lag, som afser kontroll öfver vården af fosterbarn. Erfarenheten har visat, att en lagstiftning på detta område är högeligen af behovet påkallad.

De fosterbarn, som i den ifrågavarande motionen afses, synes, åtminstone hvad af motiveringen framgår, vara endast sådana, som af enskild person utlemnas till underhåll och vård mot betalning. Men om denna behjertansvärda fråga rörande tillsynen öfver vården af fosterbarn skall bli föremål för lagstiftning, torde densamma i hela sin vidd böra tagas under ompröfning och således äfven omfatta sådana barn, som utackorderas af fattigvårdsstyrelse eller annan myndighet, eller utlemnas till underhåll och vård utan betalning.

Det är ju tydligt, att de barn, som af enskild person utackorderas till annan för erhållande af vård, i allmänhet äro mest i behof af tillsyn, och erfarenheten visar tyvärr i allt för hög grad, att vanvård ofta förekommer. Dödsfallsprocenten, i synnerhet under första lefnadsåret, är bland dessa fosterbarn ohyggligt stor. De barn, som deremot till målsman hafva fattigvårdsstyrelse eller annan offentlig myndighet, äro i regeln bättre lottade, enär väl oftast hänsyn toges till lämpligheten af ifrågasatta personer såsom fosterföräldrar.

Emellertid förekommer ofta, att nödig tillsyn ej alltid egnas dessa fosterbarn, och har denna uraktlåtenhet i vissa fall vanvård till följd.

Hvad åter angår sådana barn, som vårdas af annan utan betalning, så böra säkerligen äfven dessa vara föremål för särskild tillsyn. Utan tvifvel skulle det kunna förekomma, att person, hvilken af enskild emottagit barn till underhåll och vård, skulle uraktlåta derom göra anmälan. I händelse vederbörande, af en eller annan anledning, erhöll kännedom om och anmärkte förhållandet, kunde möjligen då svaras: barnet vårdas utan betalning, hvilket påstående mycket väl kunde vara osant. Det kan tänkas, att för undgående af kontroll och inspektion öfverenskommelse af kontrahenterna i detta afseende träffats.

En annan sak är, huruvida, efter det anmälan skett, inspektion i alla fall behöfver företagas. Detta torde få bero på den eller de myndigheter, hvilka finge med saken att skaffa.

Fosterbarn bör dock i allmänhet egnas offentlig tillsyn under hela den tid det såsom sådant betraktas. Den enligt min uppfattning verkammaste åtgärd för effektiv kontroll öfver vården af fosterbarn torde endast kunna ske genom i lag stadgad inspektion, hvilken uppgift lämpligen skulle kunna uppdragas åt provinsial-, stads- och distriktsläkare, hvar inom sitt område. Dessa personer borde efter vissa mellanrum besöka de hem eller anstalter, der fosterbarn vårdas, och öfver inspektionen till vederbörande afgifva rapport. Samhällen, der sådana föreskrifter för distriktsläkare äro gifna, finnas redan i vårt land. Dessutom bör genom allmänna föreskrifter bestämmas i hvilken omfattning kommunalmyndigheterna i detalj hafva att iakttaga angående tillsynen öfver vården af fosterbarn. Af hvad jag sålunda anfört får jag härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lag, omfattande inspektion öfver alla kategorier af fosterbarn.

Stockholm den 5 februari 1901.

A. Antonsson.
